

รร.วัดไสฯพูด พิพิธภัณฑที่พื้นบ้าน ปลูกจิตสำนึกเด็ก รักบ้านเกิด

มัคคุเทศก์น้อยกำลังทำงาน

รายงานพิเศษ

โดย...ทีมข่าวภูมิภาค

เสียงร้องลึกลงมาจากห้องพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตำบลนาเวียง ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเด็กและผู้ใหญ่อย่างมาก ทั้งความสงสัยระคนว่า จะมาผจญอันตรายหรือไม่ แต่ดูที่ป้ายหน้าอาคารเรียนที่ถูกดัดแปลงมาเป็นอาคารสำหรับเก็บวัสดุอุปกรณ์เรื่องราวในอดีตของชุมชน ก็ยังยืนยันว่า ห้องนี้เป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตำบลนาเวียง แน่หมั่น เมื่อก้าวเข้าไปในห้องก็พบนักเรียนหญิงโรงเรียนวัดโสภณธารนเจ้าของเสียงร้องลึกลง กำลังออกทำอาหารพร้อมกับอธิบายข้าวของเครื่องใช้ที่ถูกนำมาโชว์ไว้ในห้องอย่างออกรสชาติ ให้กับเพื่อน ๆ ต่างชั้นเรียนและนักท่องเที่ยวที่แวะเวียนมาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ฯ แห่งนี้

เด็กหญิงกาญจนา ทองแดง นักเรียนชั้น ป.8 โรงเรียนวัดโสภณธารน 1 ใน 4 ของมัธยมศึกษาที่น้อยที่มีความสามารถร้องลึกลงแนะนำสิ่งทีแสดงในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตำบลนาเวียง โดยทั้ง 4 คน ใช้เวลาร่วมหลังจากการเรียนมาทำหน้าที่นี้

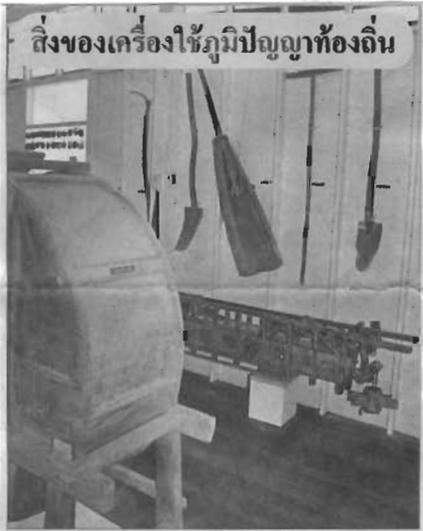

ได้อย่างสนุกสนาน เพราะนอกจากจะเป็นการฝึกให้ตัวเองกล้าแสดงออกแล้ว ข้าวของเครื่องใช้โบราณบางชิ้น ที่มีอายุมากกว่าเธอ ยังเป็นเหมือนครูฝึกภาคปฏิบัติให้พวกเธอ

“หนูชอบงานมัธยมศึกษาที่น้อย เพราะ

“
 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน
 ตำบลนาเวียงเป็นพิพิธภัณฑ์
 พื้นบ้านท้องถิ่น ที่จัดขึ้น
 โดยความร่วมมือของ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 เพชรบูรณ์ ร่วมกับชาวบ้าน
 ในตำบลนาเวียงและคณะครู
 นักเรียน นักการภารโรง
 โรงเรียนวัดโสภณธารน
 เพื่อรวบรวมรักษาวัตถุ
 สิ่งของอันเป็นหลักฐาน
 ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม
 ประเพณี ธรรมชาติ
 และสิ่งแวดล้อม
 ”

“ได้ความรู้และยังได้รู้จักข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ในสมัยก่อน บางชิ้นเคยเห็นมาบ้าง แต่บางชิ้นก็ไม่รู้จักเลยล่ะ” น้องมายด์ เด็กหญิงหนึ่งฤทัย ส่งมณี นักเรียนชั้น ป.4 ผู้รับหน้าที่ดูแลแนะนำสิ่งแสดงประเภทเครื่องมือ-เครื่องใช้

สิ่งของเครื่องใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

บอกให้ผมฟังถึงงานเล็ก ๆ ที่น่าสนใจของเธอ ตอนนี้ยังมีกลุ่มเด็กน้อยทั้งหมด 4 คนเป็นเด็กหญิง 2 คน และเด็กชาย 2 คน แต่ละคนก็จะต้องหาเพื่อนหรือรุ่นน้องมาช่วยงานด้วยเพื่อเป็นตัวแทนหากมีเพื่อนหรือสมาชิกกลุ่มเด็กน้อยคนใดป่วยหรือไม่ได้มาเรียนก็จะได้มาทำหน้าที่แทนกันได้ค่ะ “น้องมายด์” บอกกับผมอีกครั้งก่อนที่จะขอตัวทำหน้าที่ของเธอต่อไป

พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านตำบลนาหว้า ชื่อนี้อาจฟังดูใหม่และไม่คุ้นหูกับคนเพชรบุรีเท่าไร เพราะที่นี่เพิ่งเปิดตัวอย่างเป็นทางการไปเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม ๕๓ ที่ผ่านมา หลังจากที่มีการเตรียมงานมาก่อนหน้านี้มาหลายเดือน

คณะครูและนักเรียนร่วมถ่ายภาพเป็นที่ระลึก

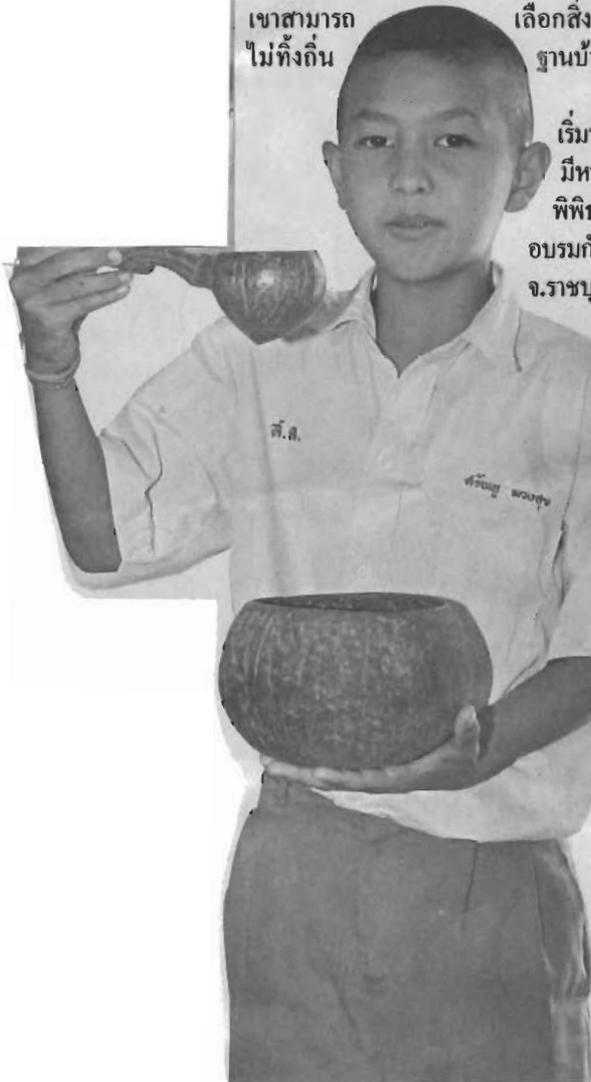
โดยมี นางสาวพิรุณ อัฐนาค ผอ.โรงเรียนวัดโสภระดาน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตลอดจนผู้นำชุมชน ทั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน อบต. และชาวบ้านช่วยกันฝ่าฟันสร้างฝันนี้จนสำเร็จได้

ด้าน นางสาวพิรุณ อัฐนาค ผอ.โรงเรียนวัดโสภระดาน บอกว่า พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านตำบลนาหว้าเป็นพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านท้องถิ่น ที่จัดขึ้นโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ร่วมกับชาวบ้านในตำบลนาหว้าและคณะครูนักเรียน นักการภารโรง โรงเรียนวัดโสภระดาน เพื่อรวบรวมรักษาวัตถุสิ่งของอันเป็นหลักฐานที่เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของชุมชนตำบลนาหว้า ทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาค้นคว้า วิจัย เรื่องมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ช่วยให้คนในชุมชนตำบลนาหว้า ได้รู้จักตนเอง เกิดความสำนึกภาคภูมิใจในหน้าตา ศักดิ์ศรีของท้องถิ่น แผ่นดินเกิด

เด็กนักเรียนที่นี่เป็นเด็กด้อยโอกาส

หากจะเน้นเรื่องวิชาการคงไม่สามารถสู้เด็กในเมืองได้ ที่โรงเรียนแห่งนี้มีเด็กทั้งหมด 23 คน แบ่งเป็น อนุบาลจำนวน 10 คน และชั้นประถมจำนวน 13 คน ซึ่งเป็นเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ 6 คน บางคนก็ข้างเลี้ยงแล้วผู้ปกครอง

ก็ทิ้งไป ครอบครัวมีปัญหา ความพร้อมของเด็กไม่มีมาตั้งแต่บ้านแล้ว อยู่ตรงนี้เราดูแลทุกอย่าง ถ้าเราให้เด็กไปเรื่องวิชาการเด็กไปไม่ได้ ทุกวันนี้ครูสอนพิเศษให้กับเด็กทุกเย็น แต่เราก็ให้เขาเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านเกี่ยวกับเครื่องใช้ไม้สอย ว่าบรรพบุรุษเขาเคยมีอาชีพอะไร ในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านที่โรงเรียน จากเด็กที่เขาเรียนรู้ด้านวิชาการไม่ได้ เขายังได้มีโอกาสเรียนรู้อาชีพของปู่ย่าตายายสืบทอดวัฒนธรรม เพื่อวางพื้นฐานอาชีพให้กับเด็กต่อไปในอนาคตที่พวกเขาสามารถเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตัวเองและฐานบ้านเกิดไปที่อื่น

เลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตัวเองและฐานบ้านเกิดไปที่อื่น

ผอ.สายพิรุณ บอกว่า แรกเริ่มทางมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีหนังสือเชิญผู้บริหารไปร่วมอบรมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ผอ.ก็ได้เข้าร่วมอบรมกับเขาและได้มีการ พาไปดูงานที่ จ.ราชบุรีและ จ.สมุทรสงคราม ที่พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วงและเขาบี่สาร จึงเกิดความคิดว่า ถ้าเรามีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านไว้ให้เด็กได้เรียนรู้ ได้ศึกษา ได้วิจัยของพื้นบ้าน ความเป็นมาของบรรพบุรุษเขาน่าจะดี ที่อาคารโรงเรียนวัดไสกระดานก็ยังว่างอยู่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไร และของพื้นบ้านก็ทำอะไรได้ โดยส่วนตัวก็ชอบของเก่าพวกนี้อยู่แล้ว และเด็กก็น่าจะเรียนรู้วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของบรรพบุรุษของเขาตั้งแต่ดั้งเดิมว่าเป็นยังไง ทำมาหากิน มีอุปกรณ์อะไร จึงคุยกับ อ.บุญมา ว่าที่โรงเรียนมีอาคารเรียนว่างอยู่แต่ไม่มีงบประมาณ เนื่องจากว่าโรงเรียนของเราเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ถ้าอาจารย์คิดจะจัดพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโรงเรียนวัดไสกระดานก็มีความสนใจ อีกทั้งโรงเรียนวัดไสกระดานก็อยู่ตำบลนาขึ่ง ที่เดียวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำหรับข้าวของในห้องพิพิธภัณฑ์ฯ ตั้งใจให้เป็นสิ่งของเครื่องใช้ที่ไม่ใช่แล้วของชาวบ้านในห้องกัน และสามารถให้เด็กดูแล้วรู้ว่า แต่ก่อนปู่ย่าตายายของเขาทำอาชีพอะไร เช่น คันไถ ใช้ทำอะไร สี่พืด ใช้ทำอะไร เพราะของบางชิ้นครูก็ยังไม่รู้จักแต่พอมาอยู่ตรงนี้แล้วเด็กได้เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันกับครูด้วยถึงความ เป็นมาและประโยชน์

ใช้สอย ในอนาคตวางแผนเอาไว้ว่าจะทำเป็นฐานเรียนรู้ให้กับเด็ก ๆ ด้วย ทำไปความรู้มาให้ ว่าสิ่งไหนเรียกอะไร และใช้ประโยชน์อะไร พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตำบลนาขึ่ง น่าจะเป็นอีกสถานที่หนึ่ง ที่นอกจากจะเป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็กรุ่นใหม่แล้ว คนรุ่นเก่ายังต้องมาดูและกลับไปคิดถึงได้อีกแน่นอน.